

від 05.10.2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор НЕНЦ
В.В. Вербицький

«25» серпня 2023 р.

ОБГОВОРЕНО

на засіданні педагогічної ради НЕНЦ
Протокол № 3 від 25 серпня 2023 р.

Положення
про Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури та віртуальних
освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти
«Нове позашкілля»

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок організації та проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти «Нове позашкілля».

1.2. Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти «Нове позашкілля» (далі Конкурс) проводиться з метою удосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу, підвищення якості позашкільної еколого-біологічної освіти, поширення інноваційних досягнень керівників творчих учнівських об'єднань, перспективного педагогічного досвіду з оновлення змісту позашкільної освіти.

1.3. Основними завданнями Конкурсу є:

- підвищення професійної майстерності та рівня компетенцій педагогів закладів позашкільної освіти для забезпечення запитів різних категорій здобувачів освіти, розвиток їхнього творчого потенціалу;
- сприяння поширенню кращого педагогічного досвіду, спрямованого на удосконалення освітнього процесу з стабільно високими результатами з реалізації цілей та завдань сучасної освітньої політики в галузі позашкільної освіти;
- впровадження в освітній процес закладів позашкільної освіти навчальних програм та інноваційних методик, орієнтованих на досягнення завдань освіти в інтересах сталого розвитку;
- створення відкритої ресурсної бази навчально-методичного забезпечення освітнього процесу закладів позашкільної освіти;
- пошук та підтримка творчих педагогів, створення інтелектуально-творчого майданчика для професіоналів позашкільної освіти з метою сприяння впровадженню їх методичних інновацій.

1.4. Конкурс проходить щороку на засадах відкритості, прозорості і гласності.

Форма проведення Конкурсу - заочна.

1.5. Безпосереднє керівництво Конкурсом здійснює Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України.

1.6. Конкурс проводиться спільно з Інститутом педагогіки Національної академії педагогічних наук України, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Інститутом зоології імені І.І. Шмальгаузена Національної академії наук України, Національним університетом біоресурсів і природокористування України (за згодою).

1.7. Конкурс проходить у таких категоріях:

навчальні програми та навчальна література з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти;

віртуальні освітні ресурси.

1.8. Інформація про проведення Конкурсу розміщується на сайті НЕНЦ, а також у медіа не пізніше ніж за один місяць до початку його проведення.

1.9. Під час проведення Конкурсу обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

II. Порядок і строки проведення Конкурсу

2.1. Конкурс проводиться заочно у два етапи:

- I етап - обласний (відбірковий) у I півріччі, за результатами якого визначаються переможці;
- II етап - Всеукраїнський (фінальний) у II півріччі.

III. Організаційний комітет Конкурсу

3.1. Для організації та проведення Конкурсу створюється організаційний комітет, склад якого затверджується наказом НЕНЦ.

3.2. До складу організаційного комітету входять представники МОН України, НЕНЦ, закладів загальної середньої, позашкільної, вищої освіти, наукових установ (за згодою).

3.3. Очолює організаційний комітет голова. Голова організаційного комітету: розподіляє повноваження членів організаційного комітету; керує роботою з організації та проведення Конкурсу.

3.4. Члени організаційного комітету:

- здійснюють організаційну роботу щодо проведення Конкурсу;
- забезпечують порядок проведення Конкурсу;
- не втручаються в процес оцінювання науково-методичних розробок учасників Конкурсу.

3.5. Секретар організаційного комітету:

- оформляє документацію щодо проведення та підбиття підсумків Конкурсу;
- сприяє оприлюдненню результатів Конкурсу на сайті НЕНЦ та в медіа;
- не втручається в процес оцінювання науково-методичних розробок учасників Конкурсу.

IV. Журі Конкурсу

4.1. Журі Конкурсу формується з числа педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої та позашкільної освіти, наукових установ та організацій з метою забезпечення об'єктивності оцінювання навчальних програм, навчальної літератури та електронних освітніх ресурсів учасників Конкурсу, визначення переможців.

4.2 . Склад журі Конкурсу затверджується наказом керівника НЕНЦ.

4.3 . Кількість членів журі не може бути меншою ніж сім осіб. До складу журі входять голова журі, члени журі (7-9 осіб), секретар журі.

4.4 . Перед початком Конкурсу всі члени журі письмово засвідчують наявність або відсутність конфлікту інтересів.

Члени журі, які мають конфлікт інтересів, зобов'язані повідомити про це перед початком засідання і пояснити його суть.

У разі виявлення фактів, що свідчать про наявність у члена журі конфлікту інтересів, такий член журі не бере участі в голосуванні.

Якщо конфлікт інтересів виявлено після ухвалення журі рішення про визначення переможців, таке рішення підлягає перегляду.

4.5 . Журі очолює голова. Голова журі:

- організовує роботу членів журі;
- проводить засідання журі;
- бере участь у визначенні переможців і призерів Конкурсу; підписує оціночні протоколи.

4.6. Члени журі:

- забезпечують об'єктивність оцінювання під час проведення Конкурсу;
- заповнюють оціночні протоколи;
- визначають переможців і призерів Конкурсу.

4.7. Секретар журі забезпечує зберігання, систематизацію, оформлення документів і матеріалів Конкурсу.

V. Учасники Конкурсу

5.1 У Конкурсі беруть участь як окремі педагогічні та науково-педагогічні працівники, так і авторські колективи закладів позашкільної, загальної середньої та вищої освіти, наукових установ (далі учасники).

5.2 . Учасниками Конкурсу подаються заявка за формою згідно з додатками до цього Положення та рукописи навчальних програм та навчальної літератури. Заявка та конкурсні матеріали за категорією «Віртуальні освітні ресурси» подаються за **ПОКЛИКАННЯМ** .....

5.3 . За підсумками проведення I етапу Конкурсу регіональними оргкомітетами визначаються та затверджуються наказом департаменту освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій переможці, роботи яких направляються для участі у II етапі (Всеукраїнському).

5.4. У II етапі Конкурсу беруть переможці I етапу.

5.5. Регіональні оргкомітети надсилають до 10 грудня 2024 р. Всеукраїнському оргкомітету Конкурсу затверджений загальний наказ по підведенню підсумків I етапу, заявку учасників за формою згідно з додатком до цього Положення та рукописи навчальних програм та навчальної літератури відповідно до вимог пункту 6 цього Положення на поштову адресу: Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, вул. Вишгородська, 19, м. Київ, 04074 (з поміткою на конверті "Всеукраїнський конкурс науково-методичних розробок та віртуальних освітніх ресурсів").

5.6. Матеріали подаються в друкованому та електронному вигляді.

5.7. Роботи, надіслані на Конкурс, не рецензуються і не повертаються авторам.

5.8. Учасники конкурсу несуть відповідальність за дотримання принципу академічної доброчесності. Конкурсними вважатися не можуть: навчальні програми та навчальна

література, розроблені на основі тих, яким надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», навчальні програми з позашкільної освіти, що затверджені закладами освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності та науковими установами, педагогічними радами НЕНЦ, обласних, міських, районних закладів позашкільної освіти.

5.9. Учасники Конкурсу зобов'язані дотримуватись вимог цього Положення.

VI. Вимоги та критерії оцінювання рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів

6.1. Загальні вимоги до рукописів навчальної літератури .

6.1.1. На Конкурс приймаються рукописи навчальної літератури із еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти, а саме:

- навчальні програми гуртків та інших творчих об'єднань;
- навчальна література (навчальний посібник, робочий зошит, практикум, хрестоматія, навчальний наочний посібник, атлас, сценарії масових заходів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти).

6.1.2. Подані на Конкурс роботи повинні відповідати діючим вимогам до навчально-методичної літератури, затверджених Міністерством освіти і науки України.

6.1.3. Оцінювання рукописів навчальних програм, представлених на Конкурс, здійснюється за критерієм відповідності нормативним документам, які регламентують розробку навчальних програм з позашкільної освіти (0-50 балів);

6.1.4. Оцінювання рукописів навчальної літератури, представлених на Конкурс, здійснюється за критеріями:

- актуальність (забезпечення якості освіти дітей та молоді в сучасних умовах) (0-10 балів);
- методичне та педагогічне обґрунтування (0-10 балів);
- логічність структури матеріалу, можливість пошуку інформації в тексті, зручність навігації (0-10 балів);
- доступність; відповідність форми викладу віковим і психофізіологічним особливостям та пізнавальним потребам здобувачів освіти; розвиток пізнавальної мотивації, формування вміння вчитися впродовж життя (0-10 балів);
- науковість змісту, наявність у змісті відомостей про досягнення у галузі біологічних, хімічних, аграрних наук; наукова та фактична достовірність матеріалу, коректність використання наукових термінів (0-10 балів);
- достатній теоретичний рівень; коректне використання педагогічної термінології, чіткий виклад формулювань, академічний стиль викладу матеріалу (0-10 балів);
- забезпечення формування ключових компетентностей здобувачів освіти (0-10 балів);
- реалізація інтегрованого підходу та міжпредметних зв'язків (0-10 балів);
- реалізація ціннісного компонента у змісті навчальної літератури (0-10 балів);
- українознавче наповнення змісту(0-10 балів);
- інноваційний характер (форма, новизна, нестандартність) (0-10 балів);
- практична спрямованість навчального матеріалу (0-10 балів);
- відповідність антидискримінаційним вимогам (0-10 балів);
- педагогічний потенціал, можливість використання в інших регіонах (0-10 балів);

- коректність використання джерел та оформлення посилань на них (0-10 балів);
- відповідність нормам сучасної української мови (0-10 балів);
- відповідність оформлення вимогам: текстовий редактор Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt; поля: текст розробки потрібно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше ніж 20-25 мм, праве – не менше ніж 10 мм, верхнє – не менше ніж 20 мм, нижнє – не менше ніж 20 мм; інтервал: 1,5 міжрядковий інтервал (0-10 балів).

6.2. Загальні вимоги до віртуальних освітніх ресурсів.

6.2.1. До віртуальних ресурсів належать: заняття, тренажери, підручники, посібники, тематичні та професіографічні екскурсії.

6.2.2. Оцінювання віртуальних освітніх ресурсів, представлених на Конкурс, здійснюється за такими критеріями:

Змістова складова:

- відповідність навчальним програмам з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку (0-5 балів);
- системність і наочність викладу навчального матеріалу (0-5 балів);
- використання компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого підходів, сучасних технологій для розкриття змісту освітніх матеріалів (0-5 балів);
- доступність змісту навчальних матеріалів (0-5 балів);
- реалізація принципу зв'язку навчання з життям (0-5 балів);
- методична доцільність (0-5 балів);
- відповідність змістового наповнення віковим особливостям, пізнавальним потребам здобувачів освіти (0-5 балів);
- наявність мотиваційних елементів (0-5 балів);
- розвиток системного, критичного, творчого мислення (0-5 балів);
- науковість змісту, достовірність фактів використання загальноприйнятої наукової термінології (0-5 балів);
- наявність у змісті відомостей про досягнення у галузі біологічних, хімічних, аграрних наук (0-5 балів);
- формування наукового світогляду (0-5 балів);
- логічність та послідовність розгортання змісту навчального матеріалу (0-5 балів);
- відповідність антидискримінаційним вимогам (0-5 балів).

Вимоги до програмної та технічної складової освітніх ресурсів

Дизайн-ергономічні вимоги

- інтерфейс є цілісним (0-5 балів);
- інтерфейс є інтуїтивно зрозумілим (0-5 балів);
- інтерфейс забезпечує принципи просторової близькості та подібності елементів (0-5 балів);
- кожен елемент інтерфейсу не використовується більш, ніж для однієї дії (0-5 балів);
- забезпечено увагу користувача на головній суті (0-5 балів);
- забезпечено поінформованість користувача про те, який структурний елемент (сторінка, тема тощо) відображається на екрані (0-5 балів);
- наявні чіткі інструкції з виконання завдань (0-5 балів);
- наявний зворотній зв'язок після виконання завдань (0-5 балів);

- наявна можливість збільшення розміру шрифту тексту та/або масштабу контенту (0-5 балів);
- наявна можливість увімкнення (вимкнення) звукового супроводу (0-5 балів);
- наявне візуальне відображення (субтитри) аудіоінформації (0-5 балів);
- інсталяція є зручною та легкою (0-5 балів).

Технічно-функціональні вимоги

- можливість роботи на трьох і більше операційних системах, не менш як дві з них – для мобільних пристроїв (0-5 балів);
- можливість завантаження на пристрій користувача і роботи без подальшого доступу до мережі Інтернет (для кожної операційної системи) (0-5 балів);
- можливість перегляду відео- та прослуховування аудіофайлів без потреби встановлення додаткових плагінів (додатків) та без використання мережі Інтернет (0-5 балів);
- розмежування доступу до функціональних можливостей електронного видання залежно від категорій учасників освітнього процесу (0-5 балів);
- наявні засоби навігації за структурними одиницями (наприклад, зміст, предметний покажчик, іменний покажчик тощо) (0-5 балів).

6.3. Роботи, які не відповідають вимогам, визначеним цим Положенням, конкурсним журі не розглядаються.

VII. Визначення, нагородження переможців Конкурсу

- 7.1. За підсумками Конкурсу визначаються переможці та призери.
- 7.2. Результати проведення Конкурсу затверджуються наказом НЕНЦ.
- 7.3. Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами I ступеню.
- 7.4. Призери Конкурсу нагороджуються дипломами відповідного ступеня.
- 7.5. Крайні матеріали Конкурсу рекомендуються до друку у фахових періодичних виданнях.

VIII. Умови фінансування Конкурсу

Витрати на організацію та проведення Конкурсу здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

Додаток

до Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти

Заявка

на участь у I (II) етапі Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти «Нове позашкілля»

за категорією «Навчальна література»

- 1.Прізвище:
- 2.Ім'я, по батькові:
- 3.Назва:
- 4 .Вид навчальної літератури:
- 5 .Науковий ступінь:
6. Вчене звання:
7. Місце роботи (навчання):
8. Поштова адреса:
9. Тел/факс:
- 10.Е-mail:

Дата

Підпис

Заявка

на участь у I (II) етапі Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури та віртуальних освітніх ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти «Нове позашкілля»

за категорією «Віртуальні освітні ресурси»

- 1.Прізвище:
- 2.Ім'я, по батькові:
- 3 .Науковий ступінь:
4. Вчене звання:
5. Посада та місце роботи:
- 6.Назва віртуального ресурсу:
- 7 .Категорія здобувачів освіти, на які розраховано ресурс
- 8.Перелік ресурсів, що увійшли до ВОР

9.Посилання на віртуальний ресурс (режим доступу до папки з розробкою на Google Диску

10.Методичні рекомендації щодо використання віртуального ресурсу (завантажується документ)

11.Настанова користувача/інструкції з інсталяції (завантажується документ)

12. Поштова адреса:

13. Тел/факс:

14.E-mail:

Дата

Підпис

